

IEIP Brief

ไตรมาสที่ 1 พ.ศ. 2548

บรรณาธิการ ชอนชา โอลเซน
สาริกา พัฒนสิน

รายงานกิจกรรมของโครงการโรคติดเชื้ออุบัติใหม่แห่งประเทศไทย

เราได้รับข่าวเศร้าเกี่ยวกับการเสียชีวิตของเพื่อนร่วมงานของเรา คือ Dr. Tamara Fisk ซึ่งเสียชีวิตที่บ้านเกิดในอเมริกา เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2548 หลังจากที่ได้อาศัยอย่างอดทนเป็นเวลานานกับเนื้องอก melanoma Dr. Tami ได้ร่วมงานกับ IEIP ตั้งแต่เริ่มโครงการสมัยที่เรายังทำงานกันในตู้เทอร์เลอร์ Dr. Tami ได้ดำเนินงานวิจัยไข้ไม่ทราบสาเหตุมาตลอดเวลา 3 ปีโดยแบ่งเวลาทำงานระหว่าง IEIP-ประเทศไทย และการเป็นอาจารย์สอนวิชาโรคติดเชื้อที่มหาวิทยาลัย Emory ประเทศสหรัฐอเมริกา Dr. Tami สร้างคุณประโยชน์ต่อการทำงานของ IEIP อย่างมาก เช่น ชี้ให้เห็นถึงเชื้อสาเหตุที่ก่อให้เกิดโรคอันเป็นสาเหตุของไข้ในประเทศไทย ประเมินประสิทธิภาพของมาตรการควบคุมต่างๆ ของโรคเลปโตสไปโรซิส ชี้ให้เห็นถึงจุดเด่นและจุดด้อยของการใช้ชุดทดสอบการวินิจฉัยแบบเร็ว (rapid diagnostic tests) 6 ชนิด ตลอดจนได้ประเมินค่าภาวะโรคจากการติดเชื้อโรคจากสัตว์สู่คนในกลุ่มเด็กที่เพิ่มมากขึ้นจนน่าเป็นห่วง Dr. Tami เป็นคนอบอุ่น มีความมุ่งมั่น และสามารถทำงานร่วมกับคนไทยที่มีวัฒนธรรมต่างกัน ได้อย่างกลมกลืน พวกเราคิดถึง Dr. Tami – สก็อต โดเวล

พวกเราคิดถึง Dr. Tamara Fisk

การเฝ้าระวัง

การดำเนินการเฝ้าระวังโรคปอดบวมในจังหวัดนครพนมและสระแก้ว ได้ดำเนินการภายใต้การประสานงานและการบริหารของสำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุขของประเทศไทย ได้เห็นพ้องกันว่า การใช้ระบบการบริหารจัดการและระบบการสนับสนุนด้านการเงินแบบเดียวกันกับทั้งสองจังหวัด จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของบริหารให้ดีขึ้น โดยเริ่มใช้ระบบการบริหารจัดการและระบบการสนับสนุนด้านการเงินกับจังหวัดสระแก้วแบบเดียวกับที่ใช้กับจังหวัดนครพนม ตั้งแต่วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2548

การวิจัย

การศึกษาวินิจฉัยเกี่ยวกับสาเหตุของไข้ในประเทศไทยกำลังจะสิ้นสุดปีที่ผ่านมา และจะเป็นปีสุดท้ายในการลงทะเบียนผู้ป่วยเข้าร่วมโครงการ ซึ่งคาดว่าจะมีการลงทะเบียนผู้ป่วยที่มีไข้ ทั้งสิ้น 2,300 ราย และกลุ่มควบคุม 700 ราย ซึ่งจะทำให้ได้ฐานข้อมูลที่เป็นประโยชน์ทางการแพทย์อย่างมาก รวมถึงคลังตัวอย่างที่เก็บจากผู้ป่วย 97% ประกอบด้วย น้ำเหลือง ลิ้มเลือด ปัสสาวะ และตัวอย่างอื่นๆ โดยเราวางแผนที่จะเร่งตรวจตัวอย่างที่ยังค้างอยู่ในตู้แช่แข็งให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และ IEIP ยินดีรับข้อเสนอโครงการวิจัยสำหรับทำโครงการวิจัยร่วมกันในอนาคต

ภาพความเสียหายหลังเหตุการณ์คลื่นสึนามิ ในจังหวัดภูเก็ต

การตอบสนองการระบาดของโรค

เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 ได้เกิดแผ่นดินไหวครั้งใหญ่บริเวณนอกชายฝั่งทะเลของประเทศอินโดนีเซีย เพียงไม่กี่ชั่วโมงหลังจากนั้น คลื่นยักษ์สึนามิก็ได้โจมตีชายฝั่งประเทศต่างๆ ในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และชายฝั่งทวีปแอฟริกา ซึ่งก่อให้เกิดการทำลายล้างและความสูญเสียอย่างรุนแรง (คุณภาพประกอบด้านซ้ายมือ) ภายใต้การนำทีมของ Dr. Rob Linkins เจ้าหน้าที่ของศูนย์ควบคุมโรคแห่งชาติ สหรัฐอเมริกา ประจำอยู่ในประเทศไทยได้ดำเนินการประเมินความต้องการและความช่วยเหลือที่จำเป็น โดย น.พ. สมศักดิ์ ธรรมธิตวิวัฒน์ เจ้าหน้าที่ของ IEIP ได้ทำงานอย่างใกล้ชิดกับเจ้าหน้าที่ของสำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ในการเฝ้าระวังเชิงรุกต่อโรคติดเชื้อที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งไม่พบการระบาดของโรคในวงกว้างภายหลังจากเหตุการณ์

การฝึกอบรม

IEIP ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก PneumoADIP สำหรับดำเนินการพัฒนาขีดความสามารถของห้องปฏิบัติการจุลชีววิทยาของโรงพยาบาลประจำจังหวัดสระแก้ว และนครพนม เพื่อเพิ่มศักยภาพให้แก่ห้องปฏิบัติการจุลชีววิทยาในการดำเนินงานเครือข่ายเฝ้าระวังโรคปอดบวม ซึ่งต่อไปแพทย์ไทยสามารถขอทำการเพาะเชื้อเลือดด้วยการตรวจที่มีความไวสูง หากแพทย์สงสัยว่าผู้ป่วยเป็นโรคปอดบวม และสงสัยว่าผู้ป่วยเด็กอาจจะเกิดภาวะติดเชื้อในกระแสเลือด โดยระบบการเพาะเชื้อเลือดอัตโนมัติ (Automated blood culturing) ในห้องปฏิบัติการของโรงพยาบาลประจำจังหวัดจะเป็นศูนย์กลางการตรวจเพาะเชื้อจากตัวอย่างเลือดที่มีความไวและสมรรถนะสูง ซึ่งสนับสนุนด้วยการจัดระบบรับ-ส่งตัวอย่างอย่างมีประสิทธิภาพจากโรงพยาบาลชุมชนและโรงพยาบาลจังหวัด ด้วยขีดความสามารถของห้องปฏิบัติการจุลชีววิทยาจะช่วยทำให้ทราบถึงอุบัติการณ์ของการติดเชื้อแบคทีเรียชนิดรุนแรงจากการเฝ้าระวังโดยอิงประชากรเป็นฐาน เช่น เชื้อ S. pneumoniae ซึ่งทำให้เกิดการพัฒนาการรักษาทางคลินิก และช่วยคาดการณ์ประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้วัคซีน pneumococcal ในประเทศไทย ทั้งนี้ ได้จัดให้มีการฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการจากโรงพยาบาลทำาเนินโครงการเฝ้าระวังทั้ง 20 แห่งในสองจังหวัด เกี่ยวกับการควบคุมและประกันคุณภาพทางห้องปฏิบัติการจุลชีววิทยา ซึ่งจะช่วยให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการจุลชีววิทยาได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ นางสาว Jessica Lin นักศึกษาแพทย์ฝึกหัดจากมหาวิทยาลัย Baylor ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งได้รับทุน Hubert Fellow ได้ทำการวิเคราะห์การตอบสนองของแพทย์ต่อการประชุมพิเศษ ซึ่งเป็นประโยชน์สำหรับวางแผนแนวทางสำหรับเนื้อหาการฝึกอบรมในอนาคต รวมถึงการออกแบบอุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษา เพื่อให้ตรงต่อความต้องการของแพทย์และบุคลากรผู้เกี่ยวข้องเหล่านั้น